

REGISTERBLAD

Område av riksintresse för naturvård i Kalmar län.

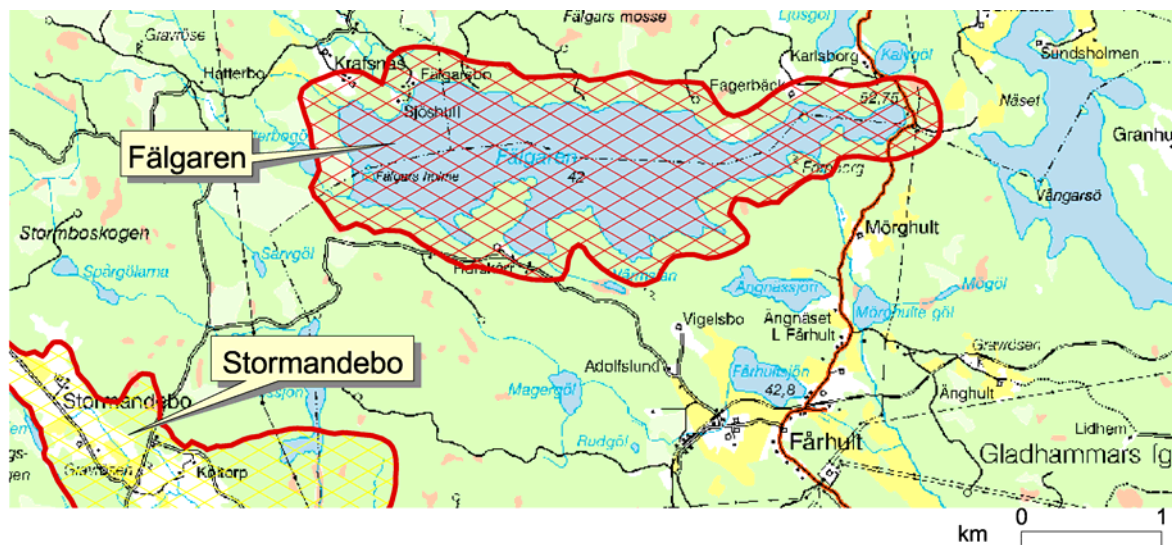
Områdesnamn: Fälgaren

Områdesnummer: NRO08010

Namn: Markus Forslund (1998-10-16, uppdaterat (2003-03-06))

Kommun: Västervik

Kartblad: 7G SO

Area: 485 ha, varav 227 ha land och 258 ha vatten

Naturgeografisk region: Region 13: Sydsvenska höglandets centrala och östra delar

Kust/havsregion: --

Regionindelning för sjöar och vattendrag: Avrinningsområde 70/71

Agrara kulturlandskapsregioner: Östra Götalands mellanbygder

Landskapsformer: Sprickdalsterräng

Riksvärde

Sjö	Fauna	
-----	-------	--

Värdeomdöme: Mycket djup (60 m) oligotrof sprickdalssjö. Representativ för sjöarna i länets norra del. Förekomst av nissöga och flodkräfta samt fem ishavsrelikter. Sjön är bildad i en gravsänka och är relativt opåverkad av mänskliga aktiviteter.

Huvudkriterier: A -- Område med framstående exempel på landskapstyper eller naturtyper eller kombination av naturtyper, som särskilt väl visar landskapets utveckling samt processer och naturlig utveckling i olika ekologiska system såväl på land som i vatten.

C -- Område med sällsynta naturtyper, hotade eller sårbara biotoper och arter

Förutsättningar för bevarande: Värdet kan påverkas negativt av försurning, tillförsel av

Postadress
391 86 Kalmar

Besöksadress
Malmbrigatan 6

Telefon
Växel 0480-820 00

E-post
lansstyrelsen@h.lst.se
www.h.lst.se

NRO08010

Fälgaren

organiska gifter, tungmetallnedfall eller utsläpp, inplantering av laxfisk och signalkräfta, vattenreglering.

Säkerställande: Strandskydd 200 m landområde och 100 m vattenområde. Landskapsbildsskydd på 200 m gäller runt sjön.

Områdets huvuddrag: Fälgaren är länets djupaste sjö med sina 65 meter och utgör en del av Gunneboåns vattensystem. Sjön ligger under högsta kustlinjen, 41 m.ö.h. Sjön är oligotrof och ligger i en gravsänka. Avrinningsområdet består mestadels av barrskog med myrar och småsjöar. Sjön är en förkastningssjö, och i förkastningens botten har sedimentära bergarter från kambrosilurisk tid bevarats. Dessa bergarter har helt eroderats bort från urberget i omgivningarna. Vid sjöns sydöstra strand har block av kalk- och sandsten från kambrosilur påträffats. Blocken kommer troligen från sjöns botten. Stränderna består mestadels av klipphällar.

Glesa vassbälten finns i sjöns vikar. I övrigt saknas vassar helt p g a de branta stränderna. Sex ishavsvrelikter har påträffats i sjön: sjösyrsa *Gammaracanthus lacustris*, vitmärkla *Pontoporeia affinis*, pungträka *Mysis relicta*, taggmärkla *Pallasea quadrispinosa*, *Limnocalanus macrurus* samt fiskarten hornsimpa. Detta gör den till länets artrikaste sjö när det gäller glacialrelikta kräftdjur. Sjösyrsan är bara känd från två sjöar i länet. Storlom, drillsnäppa och storskrake är några av häckfåglarna i området. I sjön finns rikligt med nissöga, som är en hotad fiskart. Ett unikt blandbestånd av flodkräfta och olovligen inplanterad signalkräfta finns också här. Det är idag tveksamt om flodkräftan finns kvar. I Gunneboån finns nissöga och öring.

Vid Gunneboåns avflöde finns en damm, som reglerar vattennivån i sjön. Vissa somrar är utloppet helt uttorkat. Längre ner mot kusten finns ett kraftverk, som fungerar som vandringshinder för fisk.

Anmärkningar: --

Referenser:

- Fiskeriverket, beslut 1988-04-11 rörande Områden av riksintressen för yrkesfisket, områden av särskilt intresse för fritidsfisket samt områden av särskilt intresse avseende arter och stammar av fisk.
- Holm, B. 1994. *Naturvärdesbedömning av 66 sjöar i Västerviks kommun*. Miljö- och hälsoskyddskontoret. Västerviks kommun.
- Johansson, T. 1991. *Naturvärdesbedömning av 20 värdefulla sjöar i Kalmar län*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar, 1991:6.
- Kinsten, B. 1990. *Inventering av glacialrelikta kräftdjur i Kalmar län 1986*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar, 1990:3.
- Koch-Schmidt, P 1974. Resultat av limnologisk undersökning 1974 utförd på uppdrag av länsstyrelsens naturvårdsenhet, Kalmar. Del I: Hummeln och Fälgaren.
- Länsstyrelsen i Kalmar län. 1989. *Naturvårdens riksintressen, Kalmar läns fastland*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar, 1989:6
- Miljö och hälsoskyddsnämnden. 1993. *Natur i Västerviks kommun. Naturvårdsprogram*. Västerviks kommun.
- Nätprovfiske 1998. Två exemplar av hornsimpa fångades vid provfisket. Bestämningen är bekräftad av NRM där även ett exemplar finns som belägg.